

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Akademia e Drejtësisë - Akademija Pravde - Academy of Justice

---

Bilten

- * **Opšte aktivnosti**
- * **Aktivnosti iz Programa Programa Početne Obuke (PPO)**
- * **Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)**
- * **Aktivnosti za sudsko i tužilačko administrativno osoblje**
- * **Aktivnosti za druge pravne stručnjake**

Mart 2022

Opšte aktivnosti

Sastanak sa predstavnicima Nemačke fondacije za međunarodnu pravnu saradnju (IRZ) i EUKOJUST-a

---

Dana 3. marta 2022. godine, Izvršni direktor Akademije Pravde g. Enver Fejzullahu, primio je na sastanku predstavnike Nemačke fondacije za međunarodnu pravnu saradnju (IRZ), gđu. Teresa Thalhamer, direktor projekta, gđa Trime Ahmeti, menadžer projekta i g. Volkmar Theobald, vođa projektnog tima, i g. Dragomir Yordanov iz programa Evropske Unije za sektor pravde na Kosovu (EUKOJUST).

Tokom ovog sastanka, izvršni direktor AP se zahvalio prisutnima na kontinuiranoj podršci instituciji koju zastupa, i upoznao ih sa dosadašnjim dostignućima i izazovima. Dok je direktorka projekta gđa Thalhammer ponovo

istakla podršku IRZ-a, Akademiji Pravde na osnovu potreba i prioriteta Akademije, u cilju realizacije ovog projekta.

Na kraju sastanka, sagovornici su izrazili spremnost za produblјivanje saradnje u oblastima od zajedničkog međuinstitucionalnog interesa, u cilju povećanja efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti u okviru pravosudnog sistema.

Sastanak sa predstavnicima Federalne Službe za Posredovanje i Pomirenje SAD-a

---

Dana 14. marta 2022., Izvršni Direktor Akademije Pravde primio je predstavnike

Federalne Službe za posredovanje i pomirenje SAD-a (FMCS).

Ovaj sastanak je nastao kao rezultat inicijative za regrutovanje trenera posredovanja od strane

Akademije Pravde i Američke Federalne službe za posredovanje i pomirenje (FMCS), koju podržava i finansira Kancelarija za Međunarodne Narkotike i Sprovođenje Zakona (INL) pri Ambasade SAD-a.

Svrha programa obuke u oblasti Posredovanja je kontinuirani napor AP da poboljša kvalitet usluga posredovanja na Kosovu.

Akademija Pravde sa zadovoljstvom ugošćuje u dvonedeljnom periodu, od 14. marta 2022. do 25. marta 2022., eksperte iz Sjedinjenih Američkih Država g. Peter Swandon, gđa. Emily Rajf i g. David Moora, koji će biti odgovorni za intervjuisanje i odabir kandidata za obuku u oblasti posredovanja u okviru Akademije Pravde.

Sastanak Programskog Saveta Akademije Pravde

Dana 23. marta 2022. na Akademiji Pravde održan je sledeći sastanak Programskog Saveta AP.

U fokusu ovog sastanka, kao glavne tačke bile su razmatranje Nacrta – Početnog Programa za tužioce devete generacije 2022/2023, kao i razmatranje Nacrta – Izmena i Dopuna Pravilnika br. 02/2019 za trenere i mentore Pravne akademije, gde su u isto vreme članovi KP dali svoje preporuke, koje će biti predstavljene Upravnom Savetu AP na raspravu i odobrenje na sledećem sastanku.

Članovi Programskog Saveta su tokom sastanka razmotrili i diskutirali listu sertifikovanih trenera za obuku sudija

Privrednog Suda, u kom slučaju su jednoglasno preporučili da Upravni savet usvoji ovu listu, da ga uvrsti kao privremenog predavača na

Akademiju Pravde.

Radionica - Osnivanje Mreže Prijatelja Akademije Pravde

Dana 28 marta 2022, Akademija Pravde u saradnji sa projektom EUKOJUST organizovala je radionicu „Jačanje pristupa pravosuđu kroz pravosudnu obuku u partnerstvu sa civilnim društvom – Osnivanje Mreže Prijatelja Akademije Pravde na Kosovu.

Civilno društvo na Kosovu ima snažnu ulogu u praćenju i podizanju svesti o pitanjima pravde, posebno tamo gde postoje jaki nedostaci koje treba rešiti. Snažno partnerstvo između Akademije i civilnog društva je od suštinskog značaja za promovisanje dobre prakse za sudije, tužioce i pomoćno osoblje po pitanjima koja se odnose na ljudska prava, korupciju, organizovani kriminal i pristup pravdi.

Teme koje su obrađivane tokom radionice uglavnom su se odnosile na ulogu civilnog

društva i nevladinih organizacija u izgradnji kapaciteta slobodnih profesija, efikasnost obuke koju organizuje Akademija i tretman specifičnih tema od strane pravosuđa na Kosovu.

Predstavnici nevladinih organizacija i civilnog društva pozdravili su saradnju sa Akademijom Pravde gde su izrazili spremnost za bolju koordinaciju u budućnosti. Takođe, za koncept Prijatelji Akademije Pravde, Akademija ima za cilj da uspostavi mehanizam saradnje kroz potpisivanje Memoranduma o Razumevanju između organizacija civilnog društva i Akademije Pravde kroz koje će se dodatno jačati saradnja Akademije i navedenih organizacija u realizaciji zajedničkog cilja.

Sastanak Upravnog Saveta Akademije Pravde

Dana 30 marta 2022, u Akademiji Pravde održan je naredni sastanak Upravnog Saveta Akademije Pravde kojom je predsedavao Predsedavajući Saveta g. Vaton Durguti, Rukovodilac Specijalnog Odeljenja pri Apelacionom Sudu.

Na ovom sastanku, članovi Upravnog Saveta su razmotrili nacrt Početnog Programa za tužioce devete generacije 2022/2023, koji su u procesu zapošljavanja od strane Tužilačkog Saveta Kosova, kao i spisak modula iz Programa Obuke za novoimenovane Sudije, osma generacija. Upravni Savet je ocenio da nacrt Programa Početne obuke za tužioce devete generacije, ispunjava sve kriterijume odgovarajućeg programa, da je prilično stručan i isti je jednoglasno usvojen zajedno sa spiskom modula

iz Programa Obuke za novoimenovane sudije, uključujući preporuke Programskog Saveta.

Izvršni direktor Akademije takođe ukratko predstavio i Godišnji Izveštaj o Radu za 2021. godinu, koji sadrži sve aktivnosti koje je Akademija sprovela tokom 2021. Članovi Upravnog Saveta, ocenjujući rad Akademije tokom 2021, jednoglasno su usvojili predstavljeni izveštaj.

Na ovom sastanku Upravnog Saveta AP, odobrena je lista sertifikovanih trenera iz oblasti Komercijalne Pravde, koji će biti uključeni kao privremeni treneri u Akademiju Pravde.

Aktivnosti Programa za Početne Obuke (PPO)

Inicijalna obuka za novoimenovane sudije (VIII generacija) tokom februara

---

Tokom marta, VIII generacija novoimenovanih sudija nastavila je sa praktičnom obukom iz krivične oblasti u dotičnim sudovima u kojima su imenovani do 18. marta 2022. godine. Ovim datumom se završava praktična obuka i početna obuka uopšte u skladu sa planom i programom obuke za ovu generaciju.

Na osnovu Uredbe o Početnoj obuci i kalendaru obuke od 09. i 10. marta 2022. godine, održan je završni ispit za ovu generaciju u krivičnom modulu koji je nedavno praćen u programu, odnosno u podmodulima 'Krivični zakonik Republike Kosovo', 'Zakonik o krivičnom postupku' i modul 'Zakonodavstvo i dodatne veštine'.

Nakon završenog ispita, izvršena je konačna

evaluacija i 17. marta 2022. godine objavljeni su rezultati u skladu sa rokom utvrđenim uredbom ovog programa.

Druga važna aktivnost tokom ovog meseca je priprema fizičkih i elektronskih dosijea sudija koji uključuju konačne izveštaje za svakog sudiju ove generacije koji se dostavljaju Komisiji za evaluaciju učinka u Sudskom Savetu Kosova.

Ova generacija je zvanično počela Početnu obuku 18. februara 2021. godine. Polaznici ove generacije 2021/2022 su 24 novoimenovane sudije, od kojih dvoje iz srpske zajednice.

Aktivnosti Programa za Kontinuirane Obuke (PKO)

Obuka: Upravni spor, predmet i postupak upravnog spora

Dana 1. marta 2022. godine, putem ZOOM platforme sprovedena je onLine obuka na temu ‘Upravni spor, predmet i postupak upravnog spora‘.

Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja sudija u vezi sa postupkom u upravnom sporu za meritorno rešavanje predmeta od strane suda.

Tokom ove obuke detaljno je obrađen upravni spor, osnovna načela i pravila Zakona o upravnom sporu, postupak po tužbi, ročište za glavnu raspravu - izvođenje dokaza i presude i postupak po pravnim lekovima. Obuka se fokusirala na postupak za pokretanje upravnog spora, način vođenja postupka od strane nadležnog suda protiv odluka organa javne uprave i organa upravljanja na Kosovu kojima je povređen zakon na štetu fizičkih ili pravnih lica, i koje vrste predmeta se najčešće dostavljaju Odeljenju za administrativne poslove.

Tokom obuke je istaknuto da se upravni spor može pokrenuti samo protiv upravnog akta donetog u upravnom postupku u drugom stepenu. Upravni spor se može pokrenuti i protiv prvostepenog upravnog akta protiv kojeg u upravnom postupku žalba nije dozvoljena. Takođe, upravni spor može da se pokrene i kada nadležni organ po zahtevu ili pritužbi stranke nije doneo odgovarajući upravni akt pod uslovima predviđenim ZUS.

Sudije koje su učestvovala na obuci su kroz praktičan slučaj imale priliku da razgovaraju o zakonskim odredbama koje će se primeniti u dotičnom slučaju, i istovremeno izbegnu različite stručne procesne i materijalne dileme u vezi sa odlučivanjem dotičnih predmeta.

Metodologija obuke je bila kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama uvodeći i praktične slučajeve.

Korisnici ove obuke bili su: 12 sudija (3 iz Odeljenja za upravne poslove i 9 iz Opšteg odeljenja) i 1 tužilac. Svi učesnici su bili iz osnovnog nivoa sudova Odeljenja za upravne poslove Apelacionog suda i sudije iz Odeljenja za upravne poslove Osnovnog suda.

Obuka: Upravljanje stresom

Dana 2. marta 2022. godine, putem ZOOM platforme sprovedena je onLine obuka na temu "Upravljanje stresom".

Svrha ove obuke je bila razvijanje interdisciplinarnih vještina sudija i tužilaca o načinima i tehnikama emocionalnog domena kako bi se stres držao pod kontrolom tokom rada u sudovima i tužilaštvima, i drugim životnim okolnostima.

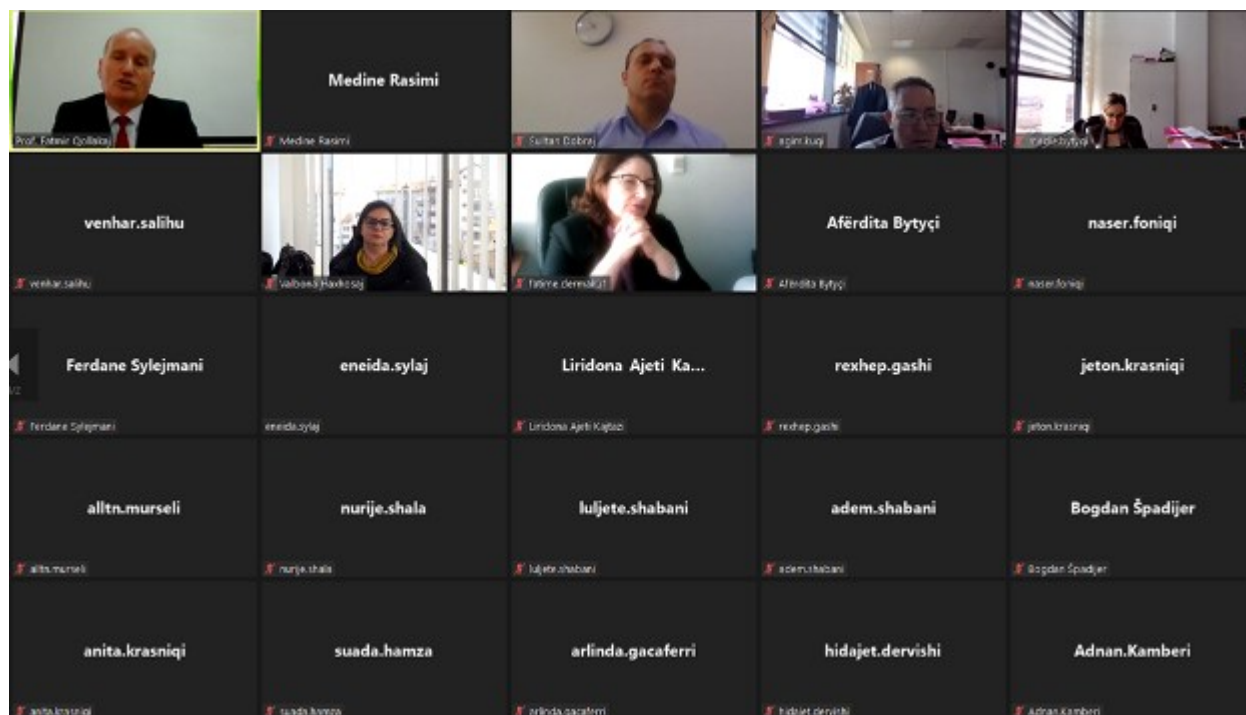
Obuka je bila fokusirana na razradu faktora stresa, vrsta stresa, znakova i simptoma upozorenja na stres, stresa na poslu i upravljanja vremenom.

Tokom obuke naglašeno je da su dobro upravljanje vremenom i prioritizacija potreba

ključni faktori za držanje stresa pod kontrolom. Takođe, rigorozno i razumno planiranje dnevnih, nedeljnih i mesečnih prioriteta pokazalo se kao uspešna strategija upravljanja stresom, koju prati povećanje kvaliteta radnog učinka i poboljšanje životnog standarda.

Metodologija obuke je bila kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove obuke bili su: 27 sudija (3 iz Apelacionog suda i 24 iz Osnovnih sudova) i 6 tužilaca iz Osnovnih tužilaštava.

Obuka: Izmene i dopune Zakonika pravde o maloletnicima

Dana 3. marta 2022. godine, Akademija Pravde u saradnji sa EULEX-om u okviru Programa kontinuirane obuke sprovela je kombinovanu obuku uz fizičko prisustvo i onLine putem zoom platforme na temu "Izmene i dopune Zakonika pravde o maloletnicima".

Svrha ove obuke je bila unapređenje znanja sudija i tužilaca za maloletnike u vezi sa novinama Zakonika pravde o maloletnicima i pravilnom primenom u sudskoj praksi.

Obuka je bila fokusirana na teorijski i praktični deo sa fokusom na zakonske odredbe koje se odnose na zaštitu dece žrtava ili svedoka, i na opšta načela sadržana u ovom zakoniku i procesnim radnjama.

Tokom obuke, učesnici su imali priliku da kroz praktične slučajeve analiziraju zakonske odredbe koje su nove u ovom zakoniku i da daju meritorno rešenje dotičnog slučaja.

Metodologija obuke je bila kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama uvodeći i praktične slučajeve.

Korisnici ove obuke bili su 12 sudija i 23 tužioca iz Odeljenja za maloletnike i Opšteg odeljenja, 4 službenika iz Kosovske Probacione službe i istražitelj iz Policije Kosova.

Obuka: Raskid ugovora i sredstva obezbeđenja ugovora

Dana 08-09. marta 2022.godine održana je obuka na kombinovan način, uz fizičko prisustvo i onLine, na temu ‘Raskid ugovora i sredstva obezbeđenja’.

Prvog dana obuke obrađeni su: rušljivi ugovori, pravni razlozi koji ugovor čine rušljivim, subjekti koji mogu zahtevati raskid rušljivih ugovora, karakter sudskih odluka u slučaju raskida ugovora, pravne posledice raskida relativno nevažećih ugovora, položaj ugovornih strana i trećeg lica nakon poništavanja relativno nevažećeg ugovora i zakonski rokovi u okviru kojih se može zahtevati raskid rušljivih ugovora.

Drugog dana razmatrana su sredstva obezbeđenja izvršenja ugovora, glavne karakteristike ovih sredstava, ugovaranje sredstava obezbeđenja i način njihove realizacije, i sudski postupci za rešavanje dotičnih sporova.

Prilikom ove obuke, kroz praktične slučajeve, razjašnjene su dileme koje se odnose uglavnom na poništenje apsolutno ništavnih i relativnih ugovora, način odlučivanja (vrsta odluke, rešenje/presuda), zatim blagovremenost, slučajevi kada sud formalno odlučuje o ništavosti i kada na osnovu prigovora stranke.

Takođe je prilično dobro pojašnjeno da sredstva obezbeđenja ugovora nisu obavezujuća u svakom ugovoru, i da nisu sastavni deo ugovora, ali ova sredstva mogu da obezbede strane sporazumno kao mehanizmi obezbeđenja.

Metodologija obuke bila je kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Ovu obuku je pohađalo 5 sudija iz PKVS, 7 iz Apelacionog suda i 61 sudija osnovnog nivoa i 1 stručni saradnik.

Obuka: Dokazi u krivičnom postupku, Tajne mere istrage i nadzora i Zaštita svedoka i oštećenih (žrtava) i svedoka saradnika - Sesija I

Dana 08-09. marta 2022., Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane obuke sprovela je obuku na temu “Dokazi u krivičnom postupku, Tajne mere istrage i nadzora i Zaštita svedoka i oštećenih (žrtava) i svedoka saradnika - Sesija I”.

Svrha ove obuke bila je povećanje kapaciteta sudija i tužilaca u analizi dokaza, relevantnosti i pouzdanosti dokaza kao preduslova za pravično i meritorno rešavanje relevantnih predmeta.

Prvog dana obuka je bila fokusirana na činjenice i njihovu proveru u krivičnom postupku, obezbeđivanje dokaza u početnim radnjama policije, obezbeđivanje dokaza kroz prikrivene mere istrage i nadzora i dokaze u fazi istrage.

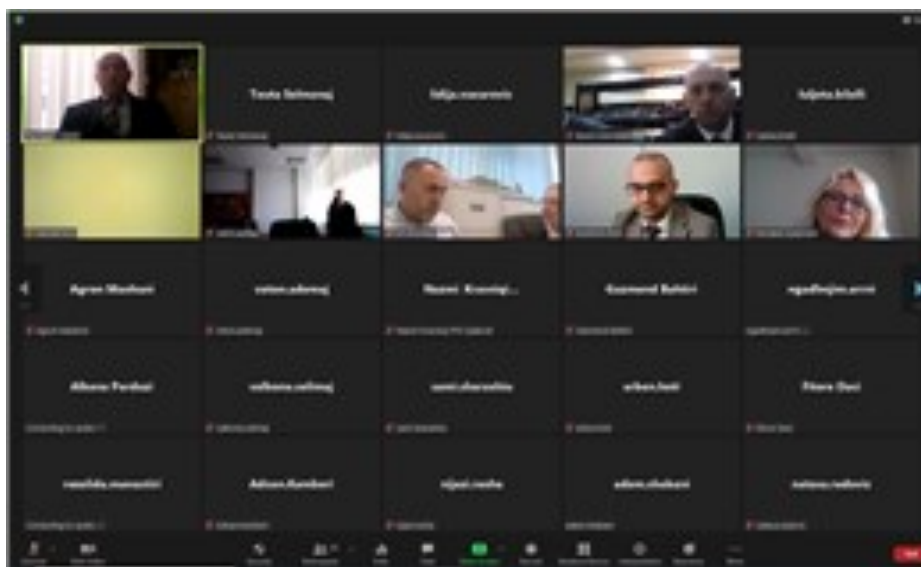
Drugi dan je nastavljen aspektom zakonitosti

dokaza i njihovog prigovora, pregledom i ocenom dokaza, verodostojnosti i dokazne moći.

Učesnici su imali priliku kroz različite slučajeve iz sudske prakse da elaboriraju zakonske odredbe koje regulišu obezbeđivanje i korišćenje dokaza i druge procesne aspekte od značaja kako bi provera činjenica i dokaza u krivičnom postupku bila pravilna, i počinioci bili privedeni pravdi.

Primenjena metodologija je bila kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove obuke bili su: 60 sudija, 34 tužioca, 4 branioca žrtava i 1 pravni službenik iz tužilaštva.

Obuka: Međunarodna pravna saradnja u krivičnim stvarima, mogućnosti i izazovi

Dana 10. marta 2022. godine putem Zoom platforme sprovedena je obuka na temu ‘Međunarodna pravna saradnja u krivičnim stvarima, mogućnosti i izazovi’.

Svrha ove obuke je bila unapređenje znanja sudija i tužilaca u oblasti međunarodne pravne pomoći, odnosno o ekstradiciji, prenosu predmeta, obezbeđivanju dokaza i drugim zahtevima u krivičnim predmetima kako bi se povećala efikasnost u izvršavanju zahteva za pravnu pomoć po najboljim međunarodnim standardima u međunarodnoj pravnoj saradnji.

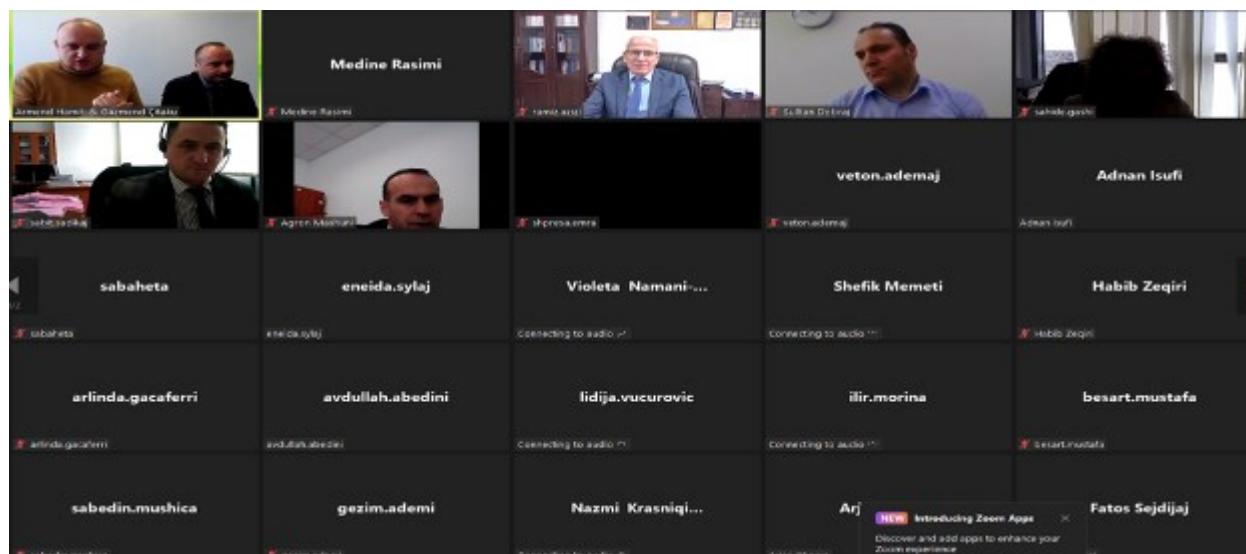
Obuka se fokusirala na teorijski i praktični deo međunarodne pravne saradnje u krivičnim stvarima, sa posebnim osvrtom na pravnu osnovu međunarodne pravne saradnje na Kosovu, zakonske odredbe i značaj saradnje kroz ažurno postupanje u ovim slučajevima. Tokom obuke obrađeni su različiti slučajevi saradnje sa naglaskom na slučajeve izručenja traženih ili osuđenih lica, međunarodne poternice, transfer osuđenih lica i krivičnih

postupaka, priznavanje i izvršenje stranih presuda, međusobna pravna pomoć i dokazivost dokaza pruženih putem međunarodne pravne pomoći i neformalnim kanalima.

Učesnici obuke su imali priliku da kroz različite scenarije razrade dotična pitanja međusobne pravne pomoći i na taj način implementirali različite institute u oblasti međunarodne pravne saradnje, identifikujući mogućnosti za implementaciju i donošenje konkretnih rešenja.

Primenjena metodologija je bila kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove obuke bilo je 35 sudija iz osnovnih sudova iz svih regiona i 26 tužilaca, 2 iz Specijalnog tužilaštva i 24 iz Osnovnog tužilaštva iz svih regiona.

Obuka: Trgovina ljudima

Dana 15-16. marta 2022. godine, putem Zoom platforme, održana je onLine obuka na temu "Trgovina ljudima".

Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja sudija, tužilaca i drugih pravnih stručnjaka za istragu, optuživanje i suđenje za krivična dela trgovine ljudima u praksi na meritoran način kroz tačnu identifikaciju elemenata ovih dela i pravilno sprovođenje postupka i zakona na snazi.

Prvog dana obuka je bila usmerena na razmatranje pravne infrastrukture za krivično delo trgovine ljudima, elemente ovog dela, razlikovanje elemenata ovog dela od elemenata drugih krivičnih dela, transnacionalne mehanizme upućivanja i izradu plana za istraživanje i identifikaciju žrtava trgovine ljudima i rane indikatore identifikacije žrtava trgovine ljudima.

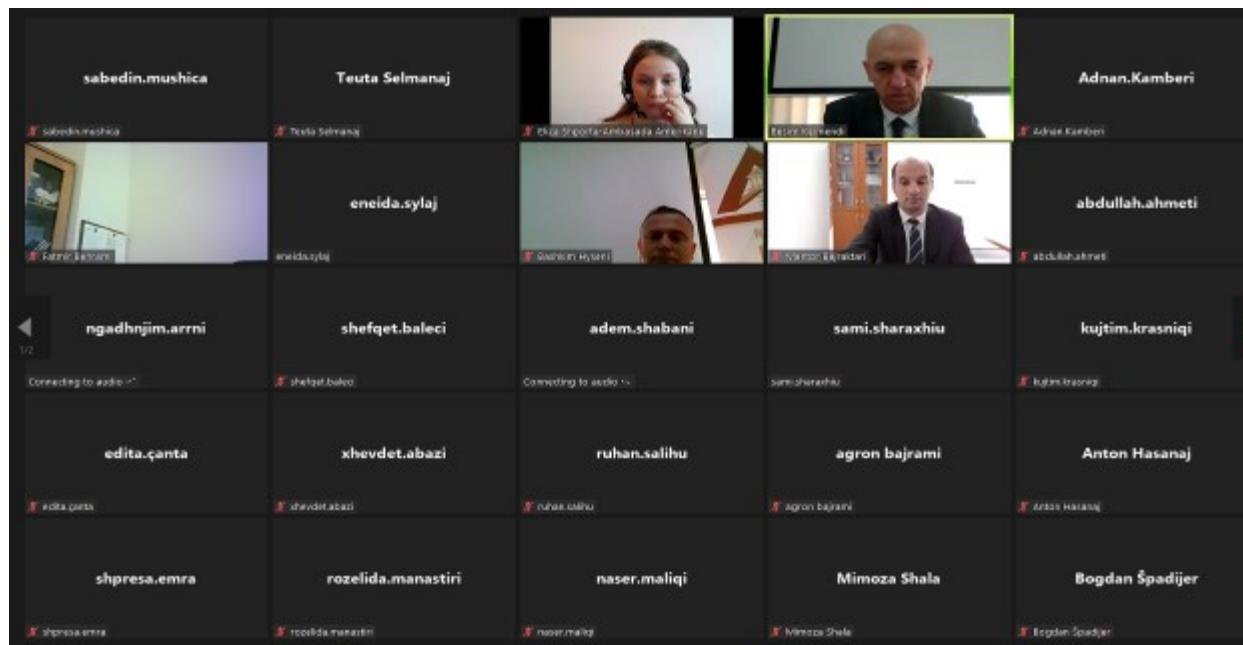
Drugog dana posebna pažnja posvećena je

procesnim aspektima sa naglaskom na prava žrtava u postupku, vremenu rehabilitacije i zaštite žrtava trgovine ljudima, reintegraciji i postupku obeštećenja žrtava trgovine ljudima.

Pored materijalnih i proceduralnih aspekata koji su opširno obrađeni, istaknuto je i brzo širenje ovog dela širom sveta, uključujući i Kosovo. Stoga su pravni stručnjaci podstaknuti da znanja stečena tokom ove obuke primene u praksi kako bi se žrtvama pružila adekvatna zaštita, a počinioci ovih dela kažnjeni po zakonu.

Primenjena metodologija je bila kombinovanog karaktera, sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama.

Korisnici ove obuke bili su: sudije Apelacionog suda, sudije i tužioci iz Osnovnog i tužioci Specijalnog tužilaštva.

Okrugli sto: Porodična pitanja

Dana 15-16. marta 2022. godine, Akademija Pravde je organizovala okrugli sto pod nazivom: 'Porodična pitanja'. Svrha ovog okruglog stola je bila razmatranje i adresiranje izazova sudske prakse u Republici Kosovo u vezi sa primenom materijalnih i proceduralnih odredbi u oblasti porodičnog prava i na taj način unapredi znanje sudija u vezi sa ovim izazovima.

Prvog dana okruglog stola obrađena su aktuelna pitanja koja se odnose na: Porodično-pravne aspekte koje reguliše EU i njeno zakonodavstvo; Načini razvoda braka; Sudska praksa u statusnim sporovima; i Postupci razvoda braka.

Drugog dana obrađena su aktuelna pitanja koja se odnose na: Tipične slučajeve iz sudske prakse ESP u Luksemburgu iz oblasti porodičnih odnosa; Obaveza izdržavanja – Dečje poverenje; Prigovor i potvrda materinstva ili očinstva; Imovinski odnosi između supružnika i Posebni oblici zaštite dece bez roditeljskog staranja (Usvojenje).

Na samom početku naglašeno je da je Republika Kosovo inkorporirala većinu pravnih instituta koji sadrže Konvencije, uredbe i direktive EU koji se odnose na pravno-porodično-statusne i nasledne odnose. Takođe u novom Nacrtu Građanskog zakonika (koji je izradila Vlada Kosova) koji je u parlamentarnoj proceduri ugrađeni su ovi instituti i rešenja EU. Takođe je važno da se odluke ESP u Luksemburgu ne odnose samo na zemlje članice EU već i na treće zemlje, u ovom slučaju kao što je Republika Kosovo. Predlog zakona o međunarodnom privatnom pravu (koji je u postupku usvajanja) sadrži i rešenja i pravne institute iz oblasti porodično-statusnog i naslednog prava koji sadrže konvencije, propise i direktive EU.

Pravo EU se mora efikasno primenjivati jer je jedna trećina naših državljana EU stupila ili u kontinuitetu stupa u statusne i nasledne porodično-pravne odnose u zemljama EU u kojima žive, i na ove pravne odnose se

primenjuje pravo EU. Drugi razlog je naša orijentacija kao Kosovo za EU, koja zahteva usaglašavanje-usklađivanje svakog zakona sa zakonodavstvom EU, znajući da to pravo obezbeđuje ravnopravnost, prava i kvalitetna rešenja u porodično-pravnim odnosima.

Na okruglom stolu je istaknuto i mišljenje da je porodično pravo u celini uređeno Porodičnim zakonom, sa izmenama i dopunama u 2019. godini u pogledu načina obračuna doprinosa supružnika, ali je istovremeno sudska praksa prepoznala razvoj u vođenju predmeta iz bračnih i porodičnih odnosa koji su obrađeni sveobuhvatno. S obzirom na to da su porodična pitanja obično izazovna i zahtevaju posvećenost na visokom nivou i profesionalizam u rešavanju slučajeva po zahtevima za sudsku zaštitu, ovaj okrugli sto adresirao je pitanja koja se odnose na pravilno sprovođenje odredaba Zakona o Porodici Kosova.

Zaključeno je da je okrugli sto pružio detaljna znanja sudijama učesnicima u vezi sa konsolidovanim praksom po pitanjima iz oblasti bračnih i porodičnih odnosa. Takođe od značaja je bilo i razmatranje problema i izazova identifikovanim u praksi drugostepenih i trećestepenih sudova, koji su predstavljeni kroz konkretne slučajeve i na sveobuhvatan način.

Prikazani slučajeve su pažljivo odabrani i omogućili su razmatranje svih izazova iz oblasti porodičnih pitanja. Panelisti-moderatori su kroz odabrane slučajeve predstavili svoja istraživanja iz sudske prakse u sudovima u kojima rade i objasnili da predmeti objektivno prikazuju probleme pitanja, ali i način na koji treba da postupaju u budućnosti.

Takođe, izlaganja na okruglom stolu su bila zasnovana na pravnim konceptima regulisanja porodičnih odnosa, za koje su se moderatori pripremili i dali svoje odgovore i komentare na osnovu sudske prakse i zakonskih odredbi za sva pitanja iz oblasti koja su obrađena. Obrađena pitanja su bila pažljiv odabir najvažnijih i aktuelnih pitanja.

Prezentacija aktuelne sudske prakse koja je bila deo ovog okruglog stola ocenjena je kao koristan resurs ne samo za pojašnjenje načina primene zakonskih odredbi, već i za prepoznavanje standarda razvijenih u ovoj oblasti.

Okrugli sto je bio praćen i razvijen u interaktivnom okruženju praktičnih diskusija i pitanja. Prezentacija tema obavljena je kroz predstavljanje praktičnih slučajeva direktno vezanih za pitanja koja su obrađivana prema dnevnom redu. Moderatoru su predstavili činjenične i pravne aspekte slučajeva, dajući odgovore na pitanja/dileme o kojima se diskutovalo. Istovremeno, pružili su odgovore i rešenja pružajući teorijske/doktrinarne stavove, pravnu perspektivu i sudsku praksu kao podršku zaključcima okruglog stola.

Po oceni učesnika, ovaj dvodnevni okrugli sto

je postigao svoje ciljeve u smislu objašnjenja pitanja/dilema iz oblasti porodično-naslednih odnosa, uloge i uticaja dosadašnje sudske prakse, značenju jurisprudencije ESP u tumačenju i postavljanju standarda u primeni prava i njihovom pravilnom sprovođenju u praksi od strane sudova i drugih državnih organa na Kosovu.

Ovaj okrugli sto koristio je metode objašnjenja zasnovane na slučajevima iz domaće sudske prakse i sudske prakse ESP i praćen interaktivnim diskusijama, kroz analizu studija slučaja, kroz elaborisanje i pojašnjavanje odredbi EU i implementaciju nacionalnog zakonodavstva u ovoj oblasti.

Učesnici ovog okruglog stola bili su 11 sudija, uglavnom osnovnog nivoa iz svih regiona Kosova.

Obuka: Sprovođenje prava intelektualne svojine

Dana 17-18. marta 2022, Akademija Pravde u saradnji sa Podrškom EU za prava intelektualne svojine na Kosovu, u okviru Programa Kontinuirane obuke, sprovela je obuku na temu "Sprovođenje prava intelektualne svojine".

Svrha ove obuke je bila unapređenje znanja sudija i drugih pravnih stručnjaka u vezi sa pravnim osnovom i međunarodnim standardima EU za zaštitu i sprovođenje prava intelektualne svojine za pravično i meritorno rešavanje predmeta u sudskoj praksi.

Prvog dana obuke obrađeni su važni aspekti prava intelektualne svojine, počevši od Politike i prakse Evropskog suda pravde o PIS (Prava intelektualne svojine) sa fokusom na tumačenje pojmova EU asqius, Politici i prakse ESP u oblasti PIS i osnovnih prava, najbolje prakse za kolektivno upravljanje autorskim i srodnim pravima i najbolje prakse za postupanje u slučajevima kršenja PIS na internetu - digitalno okruženje.

Drugog dana sudije i ostali pravni profesionalci su bili podeljeni u dve grupe i nastavili obuku sa adekvatnim sadržajem u zavisnosti od njihovih nadležnosti.

U prvoj grupi su bile sudije Odeljenja za privredne i administrativne poslove, a u drugoj grupi iz Odeljenja za krivične predmete, policijski službenici i drugi pravni stručnjaci iz Odeljenja za privredni kriminal.

Drugog dana za prvu grupu obuka je bila usmerena na privremene mere i prava na

dobijanje informacija u slučajevima PIS, metode utvrđivanja štete zbog povrede autorskih prava i prava industrijske svojine, određivanje opštih tarifa za upotrebu sadržaja zaštićenog autorskim pravima, međunarodna sudska praksa o međunarodnoj/ Regionalno gašenje prava intelektualne svojine, i na kraju praktične vežbe o zaštiti autorskih prava i trgovačke marke.

Za drugu grupu, obuka je bila fokusirana na prirodu i ozbiljnost kršenja PIS, prekršaje kao oblik povrede PIS, krivičnu nameru u vezi sa povredom autorskih i srodnih prava u svetlu sudske prakse, krivične sankcije za kršenje prava industrijske svojine, međunarodne standarde i nacionalno zakonodavstvo i na kraju praktične vežbe vezane za istragu slučajeva PIS i kažnjavanje počinioca.

Učesnici obe grupe imali su priliku da sagledaju relevantnu sudsku praksu i najbolje prakse primenjene u ovoj oblasti iz ugla stranih stručnjaka poput bivših sudija, advokata i drugih pravnih stručnjaka uključenih u međunarodne organizacije za intelektualnu svojinu.

Metodologija obuke je bila kombinovanog karaktera sa teorijskim objašnjenjima i interaktivnim diskusijama, predstavljajući praktične slučajeve u primeni autorskih prava i trgovačkih maraka.

Ovu obuku je pohađalo 17 sudija, od kojih 6 sudija iz PKVS, 1 sudija Apelacionog i 10 ostalih iz osnovnih sudova, 1 tužioc i drugi pravni stručnjaci iz drugih institucija kao što su: 3 policijska službenika, 1 pravni službenik iz Carine Kosova, 2 pravna službenika iz Ministarstva kulture i sporta i jedan pravni službenik iz Ministarstva industrije i trgovine.

Okrugli sto Sloboda izražavanja i sloboda medija

Dana 17-18. marta 2022. godine, Akademija Pravde je u saradnji sa JUFREX – Projektom Evropske unije i Savetom Evrope održala okrugli sto na temu ‘Sloboda izražavanja i sloboda medija’.

Okrugli sto je imao za cilj povećanje kapaciteta pravnih stručnjaka za sprovođenje evropskih i međunarodnih standarda u oblasti slobode izražavanja.

Okrugli sto prvog dana, prvobitno je bio fokusiran na teorijski deo, posebno se bavio slobodom izražavanja, klevetom i zaštitom ugleda na osnovu domaćeg zakonodavstva i standarda ESLJP, koji su potom propraćeni sudskim predmetima Kosovske prakse. Razgovarano je i o strateškim tužbama protiv učešća javnosti (SLAPP) i o ulozi Nezavisne komisije za medije i Saveta za štampu Kosova u zaštiti ugleda.

Drugi dan je bio fokusiran na bezbednost novinara na osnovu domaćeg zakonodavstva i standarda ESLJP, koji su potom propraćeni slučajevima iz domaće i sudske prakse ESLJP.

Učesnici su kroz praktične slučajeve imali priliku da se upoznaju sa slučajevima kada postoje povrede slobode izražavanja i medija, i sa najnovijim dešavanjima u sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava o slobodi izražavanja.

Korisnici ovog okruglog stola bili su 7 sudija uglavnom osnovnog nivoa iz regiona Uroševca i Gnjilana, 1 tužilac iz Osnovnog tužilaštva u Uroševcu i 5 advokata iz regiona Gnjilana i Uroševca.

Obuka: “Pravo na privatni i porodični život, dom i prepisku, sklapanje braka i zasnivanje porodice i ravnopravnost supružnika”

Dana 22. marta 2022. godine, putem onLine platforme održana je obuka na temu: Pravo na privatni i porodični život, dom i prepisku, sklapanje braka i zasnivanje porodice i ravnopravnost supružnika – član 8 EKLJP.

Svrha ove obuke je bila unapređenje znanja o Evropskoj Konvenciji i sudskoj praksi ESLJP u vezi sa pravom na privatnost i porodični život i pravilnu primenu odredaba Evropske konvencije i kriterijuma koje je ESLJP postavio u vezi sa dotičnim pravom.

Obuka je u početku bila fokusirana na teorijski deo zbog specifičnosti tema, zatim na praktični deo sa slučajevima iz sudske prakse ESLJP, takođe vezano za slučajeve Kosovske prakse.

Učesnici obuke su upoznati sa pojmovima i definicijama privatnog života, porodice, prebivališta, prepiske i drugih pitanja u vezi sa članom 8 EKLJP. Takođe su kroz praktične slučajeve imali priliku da se upoznaju sa slučajevima kada državni organi interveniraju u dotično pravo, u kojim slučajevima je ESLJP ocenio da je intervencijom države prekršen član 8 itd.

Korisnici ove obuke bili su 36 sudija (4 iz Apelacionog suda i 32 iz osnovnih sudova), 6 tužilaca uglavnom sa osnovnog nivoa i 1 stručni saradnik iz Osnovnog suda u Gnjilanu.

Specijalizovani Program obuke Pranje novca i finansijska istraga - Sesija I

Dana 23-24. marta 2022, Akademija Pravde u okviru Programa kontinuirane obuke sprovedla je obuku preko Zoom platforme na temu "Specijalizovani program obuke Pranje novca i finansijska istraga - Sesija I".

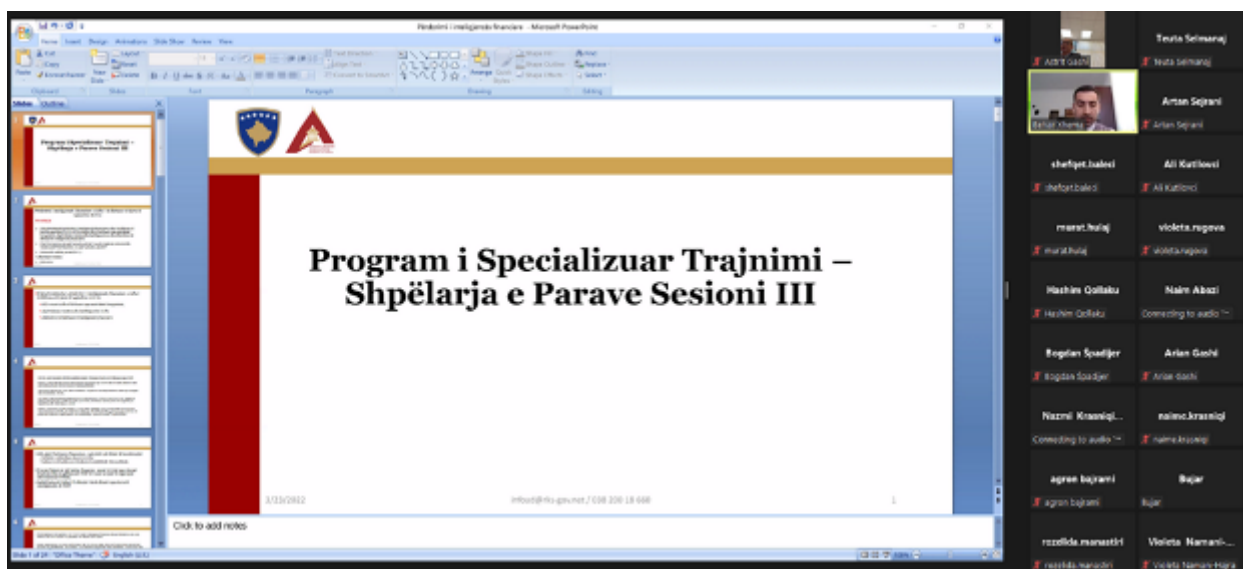
Cilj ove obuke je bio unapređenje znanja sudija i tužilaca u identifikovanju elemenata krivičnih dela u vezi sa pranjem novca i pravilna pravna kvalifikacija ovih dela za pravično i meritorno rešavanje predmeta u sudskoj praksi.

Tokom obuke posebno se razgovaralo o pravnim osnovama, domaćim i međunarodnim i elementima krivičnog dela pranja novca. Nastavljeno je sa fazama pranja novca, nadležnostima i saradnjom sa Finansijsko-obaveštajnom jedinicom. Posebna pažnja je

takođe posvećena proaktivnim krivičnim i finansijskim istragama koje obezbeđuju prihvatljive dokaze koji podržavaju podignute optužnice, i različite oblike međunarodne saradnje. Sva ova pitanja su razrađena kroz praktične slučajeve, baveći se najizazovnijim pitanjima tokom sudske prakse.

Metodologija obuke bila je zasnovana na interaktivnim diskusijama učesnika obuke i trenera.

Korisnici ove obuke bili su: 8 sudija, 2 iz Apelacionog suda i 6 iz Osnovnih sudova i 11 tužilaca, 7 iz Osnovnih tužilaštava, 2 iz Specijalnog tužilaštva i 1 iz Apelacionog tužilaštva.

Uvodna obuka o pravu i politici konkurencije i regulisanju državne pomoći na Kosovu

Dana 25. marta 2022. godine, Akademija Pravde je u okviru Programa Kontinuirane obuke uz podršku EU Agenciji za zaštitu konkurencije i Komisiji za kontrolu državne pomoći, sprovela je onLine obuku na temu ‘Uvodna obuka o pravu i politici konkurencije i regulisanju državne pomoći na Kosovu’.

Svrha ove obuke je bila unapređenje osnovnih znanja sudija i drugih pravnih stručnjaka o osnovnim konceptima zakona i politike konkurencije i regulisanju državne pomoći na Kosovu u skladu sa pravom i praksom EU.

Obuka se fokusirala na teorijski i praktični deo prava konkurencije EU i zakona EU o državnoj pomoći i njihovoj primeni na Kosovu. Posebno je bilo reči o glavnim karakteristikama antikonkurentskih praksi i načinu njihovog regulisanja, i o glavnim karakteristikama procesa regulacije državne pomoći.

Tokom obuke naglašeno je da u odnosu na konkurenciju, uključujući i državnu pomoć, Ugovor o Energetskoj zajednici zahteva od svih strana da preduzmu korake u borbi protiv poremećaja tržišta i prepreka konkurenciji u privrednim aktivnostima u energetskom sektoru. Oni treba da obezbede da njihov pravni okvir uključuje odredbe za rešavanje

bilo kakvog jednostranog ili koordinisanog antikonkurentskog ponašanja u ekonomskim aktivnostima u energetskom sektoru. Ovo se takođe odnosi na sva državna preduzeća ili tela kojima su UEZ i zemlje članice UEZ-a dodelile isključive ili posebne privilegije.

Tokom obuke analizirani su brojni praktični slučajevi kako u pogledu konkurencije tako i u pogledu državne pomoći, što je omogućilo zajedničku diskusiju svih učesnika i prepoznavanje slučajeva kada su u suprotnosti sa osnovnim konceptima ovih zakona.

Metodologija obuke bila je kombinovanog karaktera, uključujući teorijska i praktična objašnjenja.

Korisnici ove obuke bili su 10 sudija, od kojih 7 iz Osnovnog suda i 3 iz Apelacionog suda, 7 istražnih inspektora u Kosovskoj Agenciji za zaštitu konkurencije, rukovodioci Divizije za dominantnu poziciju u Kosovskoj Agenciji za zaštitu konkurencije, 1 pravni službenik i 3 pripravnika iz Agencije za zaštitu konkurencije Kosova.

Specijalizovani Program obuke - Službena korupcija i krivična dela protiv službene dužnosti – Sesija I

Dana 29-30. marta 2022., Akademija Pravde u okviru Programa Kontinuirane obuke sprovela je obuku preko Zoom platforme na temu “Specijalizovani Program obuke - Službena korupcija i krivična dela protiv službene dužnosti – Sesija I”.

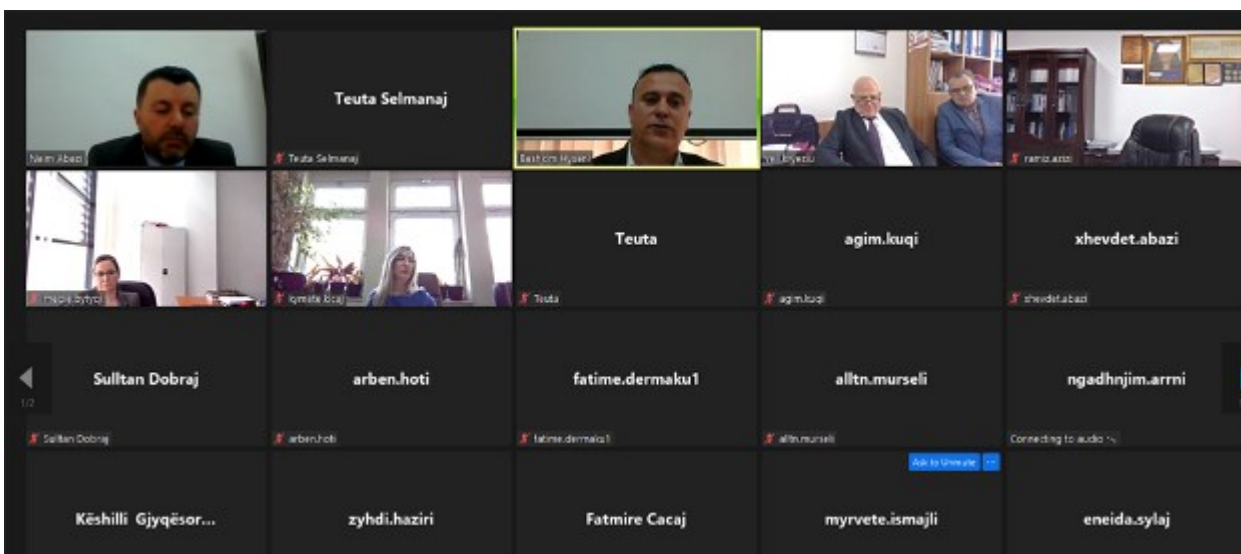
Svrha ove obuke bila je unapređenje znanja polaznika o službenim licima koji imaju javnu funkciju ili vrše javnu službu, licima odgovornim za upravljanje i administraciju preduzeća i licima koja su inicijatori koruptivnog ponašanja. Zbog značaja i opasnosti ovih krivičnih dela, KZRK posvećuje jedno poglavlje svim krivičnim delima službene korupcije i krivičnim delima protiv službene dužnosti. U poslednje vreme u našoj sudskoj praksi imamo mnogo slučajeva u kojima se počinioci terete za krivična dela iz ovog poglavlja i često se postavljaju različite dileme. Korupcija ozbiljno podriva vladavinu prava, predstavlja prepreku u borbi protiv i iskorenjivanju siromaštva, postaje ozbiljan razvojni izazov, podriva demokratiju i dobro upravljanje, utiče na dalje jačanje kriminala,

slabi autoritet zemlje, uklanja kvalitetne kadrove, slabi sudstvo.

Tokom ove obuke obrađene su sledeće teme: Razgovori o elementima krivičnog dela zloupotreba službene dužnosti, Umišljaj kao element krivičnog dela korupcija, Pitanje ostvarivanja ili neostvarivanja štete ili koristi, Svrha kao element dokazivanja krivičnog dela korupcije; Ocena ubedljivih (neposrednih) i posrednih dokaza; Stvaranje obeležja krivičnog dela korupcije uz posredne dokaze; Prevara u nabavci kao složeno krivično delo i Praktični slučaj.

Metodologija obuke zasnovana je na interaktivnim diskusijama učesnika obuke i trenera.

Korisnici ove obuke bili su: Sudije Apelacionog suda, sudije i tužioc i Osnovnog suda iz svih regiona Kosova.

Obuka: Zaštita sudija i tužilaca uključenih u predmete protiv korupcije

---

Dana 29-30. marta 2022., Akademija Pravde u okviru Programa kontinuirane obuke u saradnji sa EULEX-om sprovela je obuku na temu 'Zaštita sudija i tužilaca uključenih u predmete protiv korupcije'.

Svrha ove obuke bila je da se sudije i tužioci koji rade na rešavanju antikorupcijskih predmeta

Tokom ove obuke razgovaralo se o nacionalnom i međunarodnom zakonodavstvu i principima u sudstvu i sudskoj deontologiji, i o različitim vrstama pretnji, analizi svake vrste pretnji koje su identifikovane i izazovima u zaštiti sudija kroz različite sisteme. Posebna

pažnja je posvećena uspostavljanju dva tela u okviru TSK-a i SSK-a kao mehanizama podrške za sudije i tužioce.

Metodologija obuke je bila kombinovanog karaktera, uključujući teorijska i praktična objašnjenja i primere iz sudske prakse.

Korisnici ove obuke bili su 9 sudija, od kojih 7 iz Osnovnog suda, 1 iz Apelacionog suda i jedan iz Vrhovnog suda – Posebno odeljenje i 4 tužioca iz Specijalnog tužilaštva Republike Kosovo.

Aktivnosti za sudsko i tužilačko administrativno osoblje

Upravljanje spisima i predmetima u pravosudnom sistemu

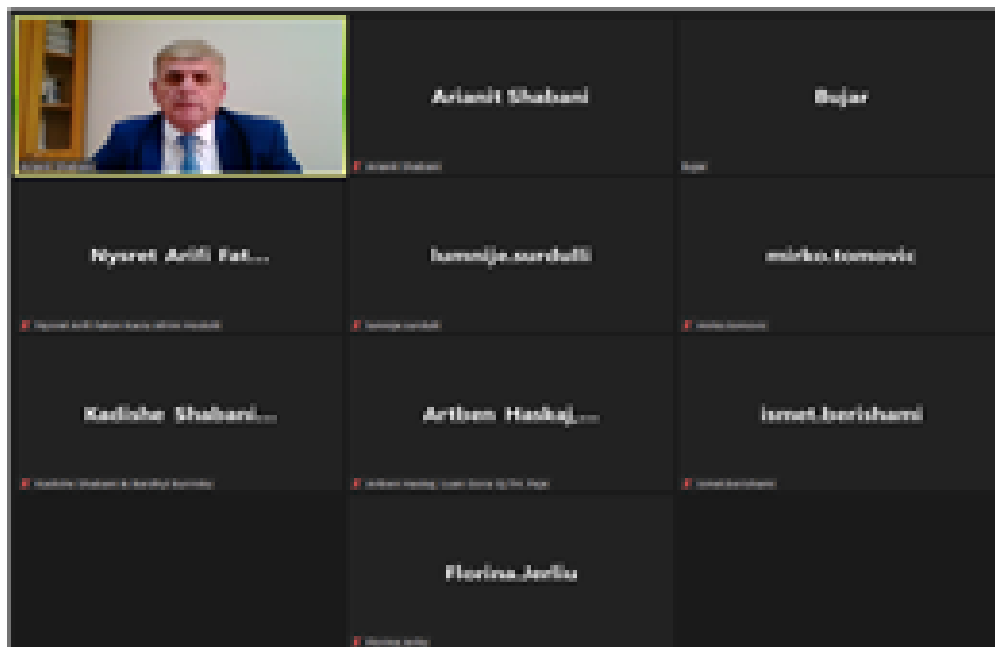
Dana 16. marta 2022, u okviru Programa Kontinuirane obuke za administrativno osoblje sudova, sprovedena je onLine obuka na temu: "Upravljanje spisima i predmetima u pravosudnom sistemu".

Svrha ove obuke je bila da se unapredi i obuči administrativno osoblje sudova u vidu vođenja spisa i predmeta tokom njihovog svakodnevnog rada.

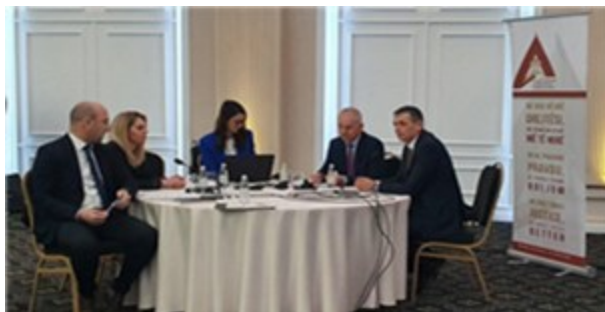
Obuka je bila fokusirana na načelima upravljanja tokovima predmeta, oblike upravljanja koji omogućavaju efikasnost suda. Posebna pažnja je posvećena i kontroli odlaganja predmeta, što utiče na efikasnost i efektivnost ne samo sudije pojedinca već i sudije uopšte, i poverenja javnosti.

Dalje, obuka se fokusirala na doprinos administrativnog osoblja u vođenju dosijea pružanjem rešenja kroz periodičnu kontrolu predmeta, rokova i drugih procesnih radnji koje su preduzete u cilju primene ovih tehnika koje su dokazane za uspešno upravljanje slučajevima na radnom mestu.

Korisnici obuke bili su ukupno 14 učesnika iz redova administratora, pomoćnika administratora, rukovodioca KUP, referenata i službenika, iz osnovnih sudova u Republici Kosovo.

Obuka: Upravljanje spisima i predmetima u pravosudnom sistemu

Dana 16. marta 2022, u okviru Programa Kontinuirane obuke za administrativno osoblje sudova, sprovedena je onLine obuka na temu: "Upravljanje spisima i predmetima u pravosudnom sistemu".

Svrha ove obuke je bila da se unapredi i obučiti administrativno osoblje sudova u vidu vođenja spisa i predmeta tokom njihovog svakodnevnog rada.

Obuka je bila fokusirana na načelima upravljanja tokovima predmeta, oblike

upravljanja koji omogućavaju efikasnost suda. Posebna pažnja je posvećena i kontroli odlaganja predmeta, što utiče na efikasnost i efektivnost ne samo sudije pojedinca već i sudije uopšte, i poverenja javnosti.

Dalje, obuka se fokusirala na doprinos administrativnog osoblja u vođenju dosijea pružanjem rešenja kroz periodičnu kontrolu predmeta, rokova i drugih procesnih radnji koje su preduzete u cilju primene ovih tehnika koje su dokazane za uspešno upravljanje slučajevima na radnom mestu.

Korisnici obuke bili su ukupno 14 učesnika iz redova administradora, pomoćnika administradora, rukovodioca KUP, referenata i službenika, iz osnovnih sudova u Republici Kosovo.

Obuka: Opšti i posebni deo krivičnog prava-Grupa I

Dana 29-31. marta 2022. godine, Akademija Pravde u saradnji sa UNDP-om, sprovela je 3 obuke za Grupu I iz Osnovnog modula za stručne saradnike i pravne službenike na temu ‘Opšti i posebni deo krivičnog prava’.

Da bi omogućila učešće u obukama svim stručnim saradnicima i pravnim službenicima sudova i tužilaštava koji rade u krivičnoj oblasti, Akademija Pravde ih je podelila u 4 grupe.

Cilj ovih obuka je bio unapređenje znanja stručnih saradnika i pravnih službenika sudova i tužilaštava u pogledu pravnog okvira u krivičnoj oblasti i pravilne primene u sudskoj praksi za meritorno rešavanje predmeta.

U okviru ovih sesija obuke iz opšteg dela krivičnog prava razgovarano je o opštim načelima u primeni najpovoljnijeg zakona sa fokusom na ocene u pogledu primene najpovoljnijeg zakona, zatim krivična dela, elemente, način izvršenja, vreme i mesto izvršenja krivičnog dela. Razgovarano je i o razlozima za isključenje nezakovitosti, sa naglaskom na neophodnu zaštitu, krajnju nuždu, nasilje i zastrašivanje, delo manjeg značaja i krivičnu odgovornost.

U posebnom delu razmatrana su krivična dela protiv života i tela sa naglaskom na ubistvo i teško ubistvo, i krivična dela protiv seksualnog integriteta, sa posebnim naglaskom na bitne aspekte silovanja i seksualnog zlostavljanja.

Tokom obuke, učesnici su imali priliku da kroz brojne studije slučaja razgovaraju i daju pravna mišljenja o saradnji u izvršenju krivičnih dela i pomoći u izvršenju krivičnih dela, i istovremeno elaborirati zakonske odredbe.

Korisnici ove obuke bili su 44 učesnika, od njih 21 stručna saradnika i pravni službenici iz sudova, 22 stručna saradnika i pravni službenici iz tužilaštava i 1 stručni saradnik iz ABPP.

Korisnici druge obuke bili su 41 stručna saradnika i pravni službenici sudova i tužilaštava. Njih 20 iz sudova i 20 iz tužilaštava i 1 stručni saradnik iz ABPP.

Korisnici treće obuke bili su 42 stručna saradnika i pravni službenici sudova i tužilaštava. Od njih 21 iz sudova i 20 iz tužilaštava i 1 stručni saradnik iz ABPP.

Aktivnosti za druge pravne stručnjake

Obuka: Imovinsko pravo i sudska praksa u imovinskom pravu

Dana 17. marta 2022, u saradnji sa GIZ-om realizovana je obuka na temu: “Imovinsko pravo i sudska praksa u imovinskom pravu”.

Obuka je posvećena službenicima besplatne pravne pomoći u cilju izgradnje profesionalnih kapaciteta i unapređenja usluga za građane kojima je potrebna pravna pomoć u oblasti imovinskog prava.

Obuka se fokusirala na materijalne i proceduralne aspekte zakona koji se primenjuju na Kosovu u oblasti imovinskog prava, Zakona o osnovnim imovinsko-pravnim odnosima iz 1980. godine i Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima iz 2009. godine. Posebna pažnja je posvećena dobiti i načinima sticanja dobiti po ZOIO i zaštite i prestanka imovinskih prava rešavanjem pitanja i dilema koje su službenici besplatne pravne pomoći imali u

procesuiranju ovih predmeta na sudu.

Povodom ove obuke, učesnici su imali priliku da analiziraju studije slučaja iz sudske prakse i dobijanja preporuka od strane trenera za pravično i meritorno rešavanje relevantnih slučajeva.

Metodologija ove obuke bila e kombinovanog karaktera kroz interaktivnu metodu i praktične slučajeve.

Korisnici ove obuke bili su 16 službenika Agencije za besplatnu pravnu pomoć iz svih regiona.

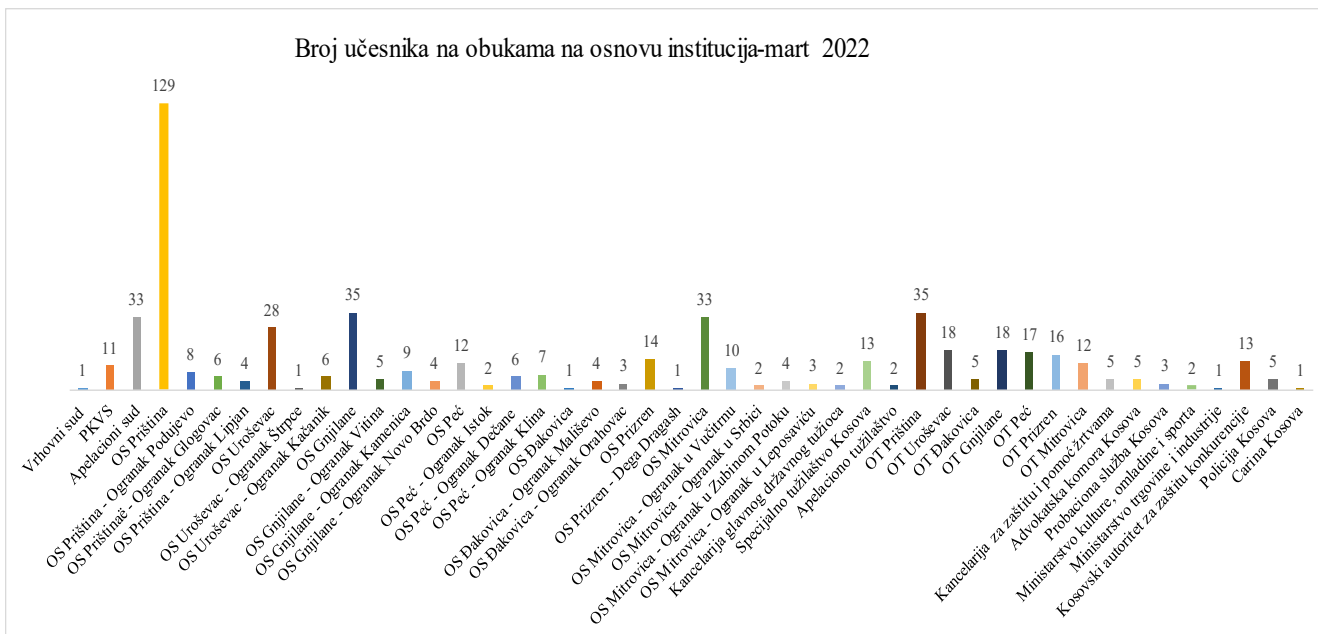

Prisustvo na treninzima na ITP predstavljeno kroz grafikone

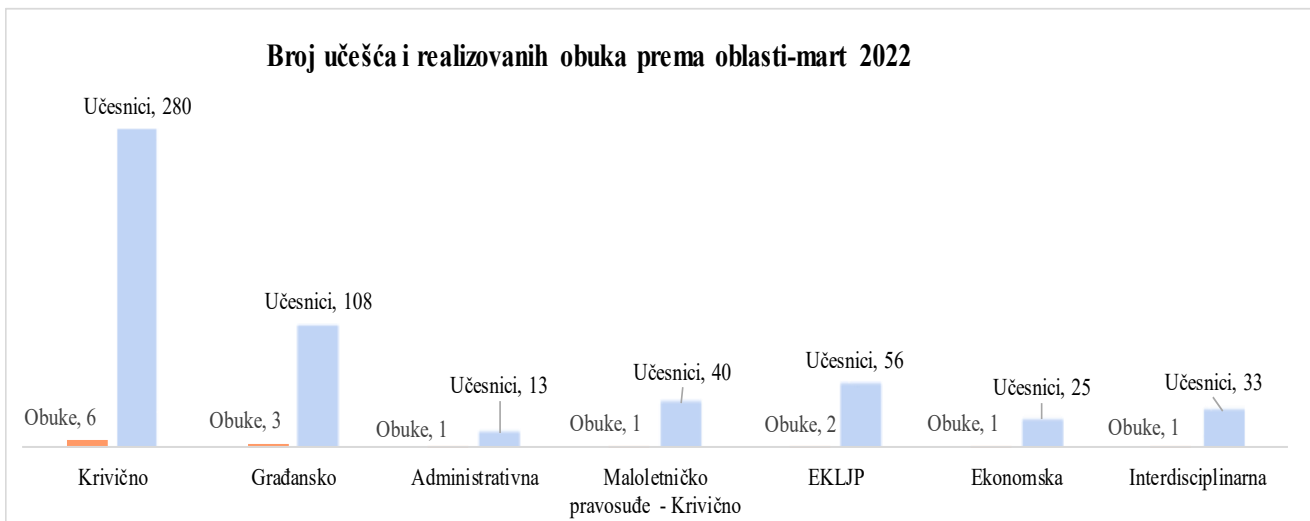

Prisustvo na treninzima na PKO predstavljeno kroz grafikone

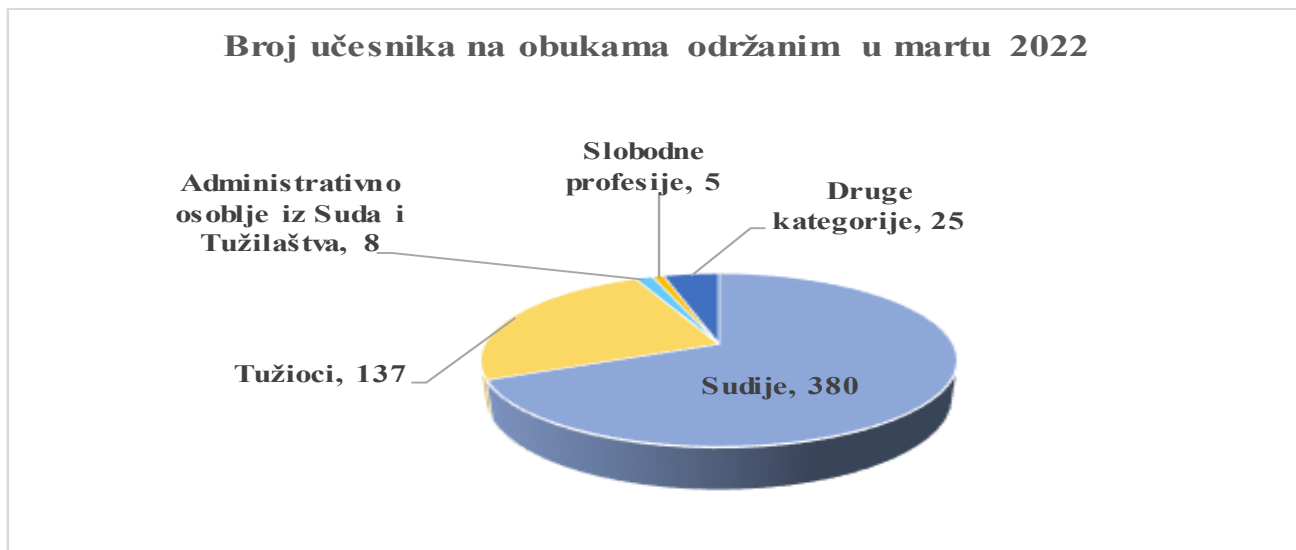
Broj učesnika na obukama na osnovu institucija-mart 2022

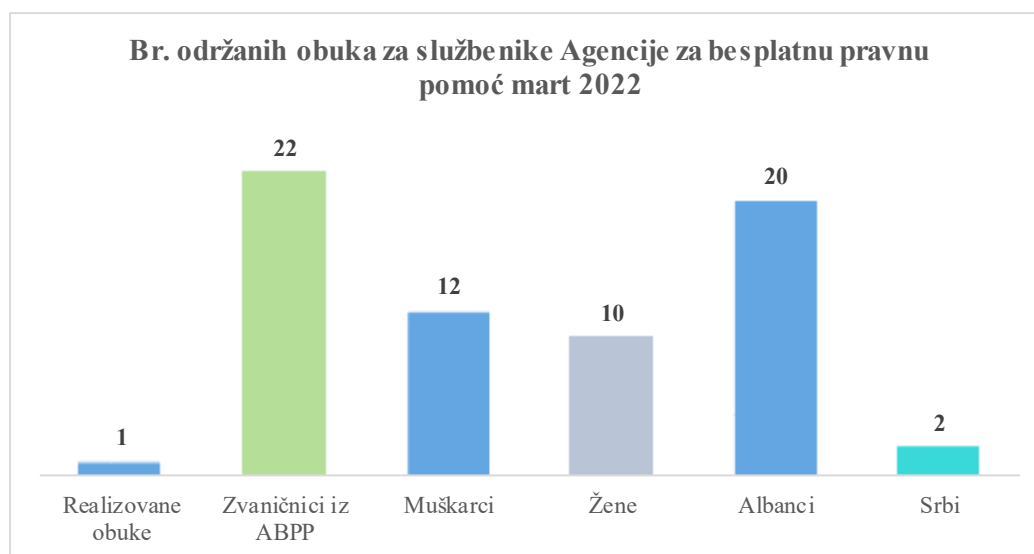
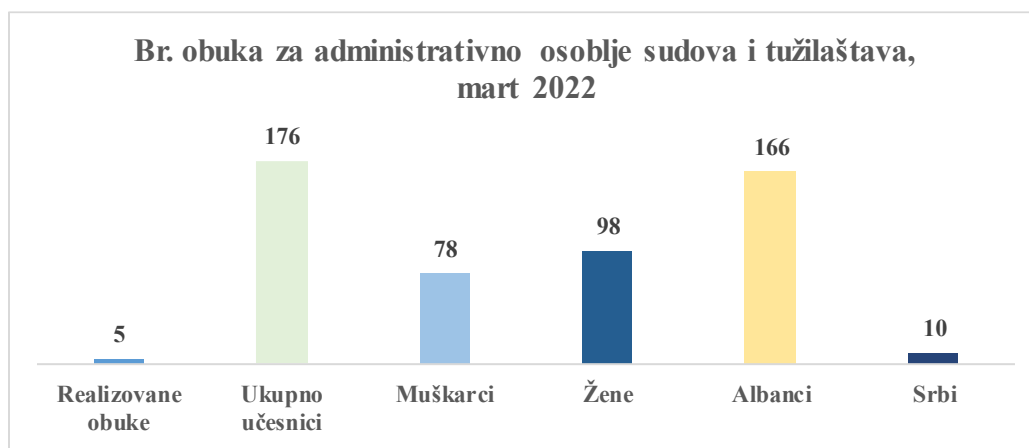
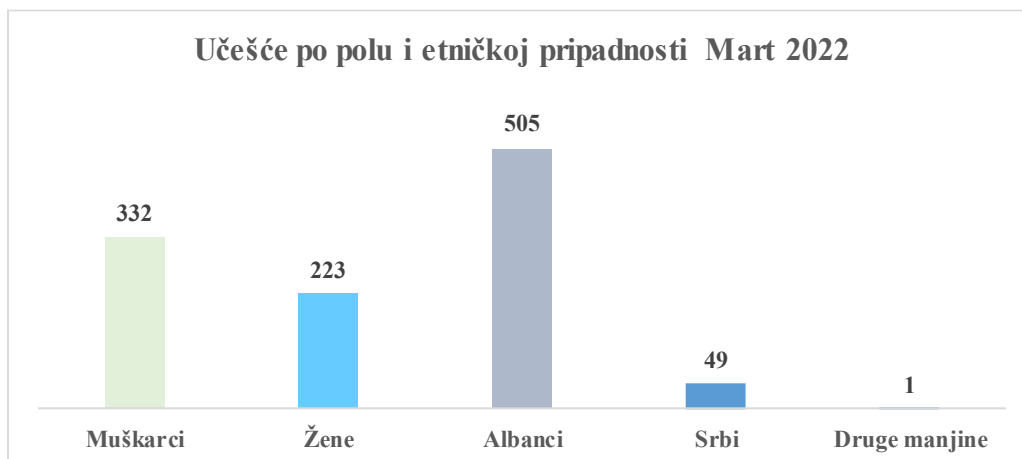
Broj učešća i realizovanih obuka prema oblasti-mart 2022

Broj učesnika na obukama održanim u martu 2022

Prisustvo na treninzima na PTV predstavljeno kroz grafikone

Akademija Pravde

<https://ad.rks-gov.net>

infoad@rks-gov.net

Ul. "Muharrem Fejza"-Prishtinë

Tel:+383 38 200 18 660